



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 316. An Presbyterium apud Latinos sine prima manuum impositione collatum sit certò validum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

idem videtur dicendum de extrema Unctione, uti insinuatum est n. 2092. tenetque *Dicas.* supra n. 371. & pluribus de extr. Unct. dub. 3. & 4. eò quòd etiam in hoc Sacramento materia & forma nõ fuerit ultimò determinata à Christo.

2136. §. 5. An Presbyteratus futurus esset validus, si Græci ordinarentur per traditionem patenæ & calicis, Latini verò per solam impositionem manuum, aut si Ecclesia nunc institueret unum signum utriusque Ecclesiæ commune, dixi l. 6. p. 1. n. 16. in *Instantia* 1. ubi in *Instantia* 2. explicavi, cur Latinus validè ordinetur per formam græcè prolatam, attamen invalidè per materiam in Græca tantùm Ecclesia usitatam.

2137. Q. 316. An presbyterium apud Latinos sine prima manuum impositione collatum sit certò validum. R. §. 1. Negat S. Bonav. in 4. dist. 24. p. 2. a. 1. q. 4. ubi docet per eam impositionem imprimi characterem, imò in ea sola videtur constituere materiam presbyterii. *Nec obstat*, quòd *Tann.* hanc sententiam vocet falsam, improbabilem & erroneam, nam imprimis *P. March.* hanc *Tann.* censuram vocat parum modestam, si non insolentem. Deinde credibile est *Tann.* censurare eam sententiam, in quantum à materia excludit traditionem patenæ cum pane & calicis cum vino, quam *Florent.* ponit pro materia, hinc *Tann.* pro ratione ait, quia est contra *Florentinum*. Presbyterium sine prima manuum impositione collatum esse certò validum negat etiam *Marchant.* in trib. tom. 3. tr. 6. tit. 6. q. 3. dicens esse sententiam sequacium S. Bonavent. & addit utramque impositionem manuum, primam & secundam esse essentialem, licet admittatur traditionem patenæ & calicis

calicis etiam esse materiam partialem. Idem negat Hallier apud Gob. t. 8. n. 93. dicens usque ad annum Christi 157. per solam impositionem manuum collatos esse Ordines, postea adjunctam esse traditionem patenæ ac calicis tanquam materiam integram de præcepto adhibendam, essentiali autem materiam esse primam manuum impositionem. Lugo de Sacram. d. 2. n. 90. dicit quidem esse materiam tantum integram, postea tamen loquitur dubiè, hinc Arr. de Sacram. d. 6. n. 13. Platel. p. 5. n. 1004. Tamb. l. 7. c. 5. §. 1. n. 3. Bosco d. 10. f. 2. n. 103. & alii dicunt Lugonem tenere, quod sit materia essentialis, & propter hanc Lugonis auctoritatem dicit Arr. non audere se sententiam illam improbabilitatis arguere, Bosco dicit defendi posse eum aliqua probabilitate: Aversa q. 2. f. 8. pro eadem sententia citat etiam P. Sot. Arcud. Becan. Proponam argumenta utriusque, cum responsionibus, quæ communiter afferuntur.

§. 2. Argumenta pro sententia negante Presbyterio, sine prima manuum impositione collatum, esse certò validum sunt seqq. 2138.

1. Ex S. Ambrosio in Epistola ad Timotheum c. 4 ubi ait, *Manus impositiones verba sunt mystica, quibus . . . accipiens auctoritatem . . . ut audeat vice Domini sacrificium Deo offerre*: ubi patet eum loqui de prima impositione, nam per secundam non accipitur potestas sacrificandi, sed tantum absolventi à peccatis. Respondetur, fortè antehac tempore S. Ambrosii contulit Ecclesia Latina per primam manuum impositionem, quæ etiam tum habuerit propriam formam, quæ forma cum nunc non usurpetur, signum est Ecclesiam substituisse traditionem patenæ & calicis cum forma sibi propria. 20

2. Concilium Carthaginense IV. Can. 3. ait
*Presbyter, cum ordinatur, Episcopo eum benedicente
 & manum super caput ejus tenente, etiã omnes presby-
 tery, qui presentes sunt, manus suas juxta manus
 Episcopi super caput illius teneant, Diaconus cum or-
 dinatur, solus Episcopus manum super caput ponat.*
 Manus autem impositio est de essentia Diacona-
 tus, ergo similiter Presbyterii, maximè cum
 dicat *Episcopo eum benedicente*, id est, formam
 proferente. Respondetur, Conc. illud tantum re-
 fert ritus, quibus præparatur ordinandus ad
 presbyterium, uti notant *S. Th. Castrop. Illf. &*
alii: hinc idem *S. Th. &* plurimi alii aptud *Illf.*
 negant manuum impositionem esse de essentia
 etiam Diaconatus.

3. Ita clarum est in tota antiquitate Presby-
 terium etiam apud Latinos collatum esse per
 primam impositionem manuum, ut nemo id
 negare possit, uti fatentur *Belharm. & Vasq.*
 quamvis postea addita sit traditio patenz & ca-
 llicis, tanquam materia claritè expressiva pote-
 statis conferenz, sed non ideo Ecclesia prio-
 rem materiam reprobavit aut exclusit ab essen-
 tia, cum ab Apostolis fuerit introducta, uti ha-
 bet *Greg. IX. Cap. Presbyter De Sacramentis non*
iterandis, quod caput *Lugo &* alii multi cum
Dicast. n. 158. intelligunt de prima manuum
 impositione, ergo cum hæc semel fuerit de es-
 sentia, nec sciaturs desisse esse, manet in posses-
 sione. Respondetur, uti ad 1. Et satis certum est
 ex *Florent. traditionem vasorum esse materiam*
 essentialem.

4. In aliquibus Pontificalibus non invenitur
 secunda impositio manuum sub iis verbis, *Acci-
 sipe Spiritum S.* Respondetur, Invenitur in Ponti-
 fic-

ficali Romano, quod debet esse norma ceterorum, cum sua forma significante potestatem absolvendi, quæ tum accipiatur, nam dicitur, *Accipe*, ergo antecedenter necdum habuit, hæc autem potestas est pars presbyterii, ergo.

§. 3. Argumenta pro sententia affirmante 2139.
Presbyterium sine prima manuum impositione esse certò validum, sunt seqq. 1. Ex Florentino, quod dicit, *Sacramentum sextum est Ordinis, cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo, sicut Presbyteratus traditur per calicis cum vino & patenæ cum pane porrectionem. Respondetur ex dictis n. 2130. Florentinum non voluisse assignare adæquatas materias Sacramentorum, nam etiam non facit mentionem secundæ impositionis manuum.*

2. Greg. IX. Cap. Presbyter. De Sacramentis 2140.
non iterandis, sic habet, *Presbyter & Diaconus, cum ordinantur, manus impositionem tactu corporali (ritu ab Apostolis introducto) recipiunt: quod si amissum fuerit, non est aliquatenus iterandum, sed statuto tempore ad huiusmodi Ordines conferendos, cautè supplendum, quod per errorem extitit prætermissum: suspensio autem manuum debet fieri, cum oratio effunditur super caput ordinandi. Hinc videtur sequi, quòd prima impositio manuum non sit essentialis, alioqui iterandum esset Sacramentum, quia potestas absolvendi, quæ datur per secundam impositionem, invalida est, si non præsupponatur potestas consecrandi corpus Christi. Respondent Gonzalez ad Cap. cit. Pirh. aliique plurimi, ibi agi de secunda impositione, quæ semper & sola potest suppleri, quamvis sit essentialis. Nec obstat, quòd vocet ritum ab Apostolis introductum, nam cum*

Christus non determinasset in individuo materias Ordinum, potuerunt Apostoli, qui tunc regebant Ecclesiam, manuum impositionem assumere tanquam materiam pro conferenda potestate absolvendi.

2141. 3. Sensus communis Doctorum, inter quos est expressè *S. Th.* in 4. dist. 24. q. 2. a. 3. qui dicunt impositionem primam manuum esse ceremoniam tantum accidentalem, facit sententiam illam moraliter certam. *Respondetur*, sensum communem Doctorum non semper facere moralem certitudinem, sed attendendum, quales sint, & quibus fundamentis nitantur, tam Doctores illi communiter ita sentientes, quam pauci contradicentes: dubium autem videtur hic manere, an autoritas & fundamenta communis sententiæ elidant probabilitatem autoritatis & rationum antea allatarum.

2142. 4. Prima impositio manuum fit etiam per Sacerdotes, qui non sunt Ministri Ordinis, consequenter eorum impositio non est materia essentialis, cum hæc poni debeat vel à Ministro vel à suscipiente, ergo nec prima impositio manuum Episcopi erit materia essentialis. *Respondetur* n. conf. impositio, quam faciunt alii Sacerdotes, habet aliam significationem, nempe receptionem ordinandi in statum & numerum Presbyterorum: hanc significationem non habet impositio manuum Episcopi, nam ordinandus non recipitur in statum & numerum Episcoporum, ergo debet habere aliam significationem practicam, quæ est, causare in ordinando potestatem sacrificandi.

2143. 5. Prima impositio non habet verba, quæ

sint ejus forma, ergo non est materia. *Respondet Lugo*, verba, quæ proferuntur in traditione patenæ & calicis, esse formam, quæ determinet etiam istam primam impositionem manuum, manet enim sufficiens moralis connexio per actiones & cæremonias sibi succedentes ac connexas: sicuti multæ actiones intervenientes in coronatione Regis moraliter ununtur per successionem ad invicem, & ultimò determinantur per impositionem coronæ vel porrectionem sceptri, quæ in fine fit.

6. Per traditionem vasorum sufficienter & 2144.
clarissimè significatur potestas consecrandi, ergo dicendum est hanc in Ecclesia latina esse substitutam. *Respondetur n. cons.* satis enim est dicere esse adjunctam, uti habent *Lugo* & alii. Quòd si argumentum valeret, nec secunda impositio essentialiter requireretur.

§. 4. Omnibus consideratis censui cum aliis 2145.
tribus Doctoribus licitè reperti sub conditione ejusmodi ordinationem, quod & factum est anno 1702. Adde pro confirmatione, quòd *Lugo* in *Resp. mor. l. 1. dub. 1* loquens de Baptismo in capillis facto dicat, licet sententia negans valorem non æstimetur probabilis, nihilominus fore sufficiens motivum reiterandi, quia prudenter formidare possumus, ne fortè sit probabile, quòd sit invalidus, aut saltem, ne accedente judicio plurium Doctorum id successu temporis fiat probabile, & tum omnino esset obligatio iterandi. Ibidem dub. 33. ait *Lugo*, si Sacerdos non attigerit vasa cum prolata forma, sed immediatè post, quamvis possit quiescere in prima ordinatione sine reiteratione etiam conditionata, non tamen peccabit, si ad majorem animi quietem iterum sub conditione ordinetur: quod etiam *Episcopus* licitè

in gratiam eius poterit facere, quamvis enim sententia Caj. Scor. Rich. Nav. Zambr. fuerit quod talis ordinatio sit invalida, est tamen nunc antiquata nec amplius probabilis, propter illam tamen licita est reiteratio conditionata: imò Granado dicit propter eorum auctoritatem esse obligationem reiterandi. Denique Gob. in Exp. t. 2. n. 381. cum aliis docet Baptismum esse licitè iterabilem propter dubium utrumque rationabile, seu non aperte vanum, futile & explorendum: ista omnia hic valent, ergo licitè reiterari potest hæc Ordinatio.

2146. Q. 317. Quid præterea sit notandum circa varias sententias in hac materia. R. Post damnatam ab Inn. XI. prop. 1. quæ dicebat licitum esse in conferendis Sacramentis sequi sententiam probabilem relictâ tutiore, etiam quando agitur de valore; in genere dicendum est, omnes illas sententias esse practicè improbables & damnatas, quæ à valore alicujus Ordinis excludunt aliquid, quod alia sententia probabilis requirit, istæ enim aliæ sententiæ non sunt moraliter certæ, ergo Sacramentum exponeretur periculo nullitatis. Et ut in particulari aliqua declarentur:

2147. §. 1. Certa videtur esse sententia, quod valeat consecratio Episcopi facta ab uno Episcopo ex dispensatione Apostolicâ, assistentibus duobus Sacerdotibus, uti constat ex praxi S. Greg. M. Greg. III. Pii V. quam confirmârunt Innocent. X. & Alex. VII. uti referunt ac docent Arcud. De concord. Eccl. occid. & orient. l. 5. c. 3. §. ult. Schild. t. 2. n. 117. Steph. t. 5. d. 7. n. 2. Carden in 2. crisi diff. 2. n. 502. Gorm. De Sacram. d. 5. n. 319. quamvis contradicant Castrop. tr. 27. pu. 14. n. 13. & Aversa q. 3. l. 2. §. In hac re: nam de